

OCCUPATIONAL QUALIFICATION STANDARD

Furniture restorer, level 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Occupational title	Level of Estonian Qualifications Framework (EstQF)
Furniture restorer, level 4	4

Part A DESCRIPTION OF WORK

A.1 Description of work 4. taseme mööblirestauraator on heade käeliste võimetega oskustöötaja, kes taastab (restaureerib) mööbliesemeid esteetiliselt kasutuskõlblikuks. Tööd sisaldavad puitmööbli (lauad, toolid jm), parandamist, remontimist, värskendamist ning pehme mööbli (tugitoolid, diivanid jm) katematerjali vahetust koos polstri parandustöödega. Oma töös lähtub ta mööblieseme otstarbest, selle terviklikkusest ja väärtustest ning tellija soovist. Oluline on jälgida, et mööblieseme stiil, ajaline kulumine ja autentsus oleks säilitatud. 4. taseme mööblirestauraator lähtub oma töös tellijaga kooskõlastatud lähteülesandest, ta oskab oma teenust turundada. Ta teeb koostööd seotud kutsete esindajatega: tiserite, sadulseppade, seppade, lukkseppadega. Ettearvatute ja keeruliste juhtumite korral konsulteerib ta kunstiajaloolaste, sisearhitektide ja konservaatoriga. Kutsealane ettevalmistus: 4. taseme mööblirestauraatorid omandavad kutseoskused kutseõppeasutuses või meistri käe all õppides ja töötades.
A.2 Tasks A.2.1 Restaureerimiskava koostamine ja materjalide varumine 2.2.1 Esemise seisundi hindamine. 2.2.2 Materjali hankimine. 2.2.3. Restaureerimisteenuse kujundamine. A.2.2 Puitosade uuendamine 2.2.1 Töökohta korraldamine, töövahendite ja -seadmete ettevalmistamine ja kasutamine. 2.2.2 Mööbli osandamine. 2.2.3 Puitosade parandamine ja asendamine. 2.2.4 Puitpindade viimistlemine. 2.2.5 Esemise puitosade kokkupanek tervikuks. A.2.3 Polstri uuendamine 2.3.1 Töökohta korraldamine, töövahendite ja -seadmete ettevalmistamine ja kasutamine. 2.3.2 Polstri osandamine. 2.3.3 Polstri taastamine. 2.3.4 Pealistasmaterjali juurdelõikus ja paigaldamine. A.2.4 Esemise ettevalmistus transpordiks 2.4.1 Esemise fikseerimine ja katmine kaitsekatttega. 2.4.2 Esemise pakkimine.
A.3 Work environment and specific nature of work Töökoormus võib jaotuda ebaühtlaselt, vajadusel tuleb olla valmis hooajatööks.

Töö võib olla füüsiliselt pingutav, rutiinne, sundasendit nõudev ja varieeruva tempoga. Võib esineda kokkupuudet tolmu, müra, vibratsiooni või kemikaalidega, mis võib kujutada ohtu tervisele (allergia vms), mistõttu on vaja kasutada töökaitsevahendeid ning järgida tööohutuse nõudeid.

A.4 Tools

Traditsioonilised käsitööriistad, elektritööriistad ja lihtsamad puidutöötluspingid jm.

A.5 Personal qualities required for work: abilities and characteristics

Töös on oluline käeline osavus, füüsiline vastupidavus, otsustusvõime, ruumiline kujutlusvõime, ilumeel, proportsioonitunnetus, püsivus, loovus, täpsus, õppimisvõime, vastutustunne, tehniline taip, matemaatilis-loogiline võimekus, probleemi lahendamise oskus, uuriv hoiak ning analüüsioskus.

A.7 Most common occupational titles

Konservaatoriabi, pehme mööbli polsterdaja, puidurestauraator, sadulsepp jms.

Part B COMPETENCY REQUIREMENTS

B.1 Structure of occupation

Kutse taotlemisel on nõutav kompetentside B.2.1–B.2.4 ja läbiva kompetentsi B.2.5 tõendamine.

B.2 Competences

MANDATORY COMPETENCES

B.2.1 Restaureerimiskava koostamine ja materjalide varumine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: Eseme seisundi hindamine 1) annab hinnangu restaureeritavale esemele: hindab vaatlusel eseme stiili ja kunstiväärtust, eseme konstruktsiooni, polstri ja viimistluse seisundit; 2) tuvastab esemekahjustused visuaalselt ja manuaalselt; 3) koostab koostöös kliendiga esialgse restaureerimiskava, nõustab teda teenuse valiku ja sisu osas; Materjali hankimine 4) varub materjalid, püüab leida algupäraselt eseme valmistamiseks kasutatule sarnaseid puit-, pealiskatte- ja pehmendusmaterjale ning furnituure; - säilitab ja ladustab eseme restaureerimiseks vajalikud materjalid nõuetele vastavalt; Restaureerimisteenuse kujundamine 5) selgitab välja kliendi soovi, loob kliendiga suheldes positiivse õhkkonna, kuulab ja mõtleb kliendiga kaasa; 6) planeerib tööd, määrab vajalike esmase tööde järjekorra, järjestab prognoositavad tööetapid; 7) kujundab teenuse hinna, arvestades materjali-, tööaja- ja üldhalduslikke kulusid; 8) koostab hinnapakumise, võttes aluseks eseme taastamisviisi ja teenuse hinna. Teadmised: 1) ülevaade mööbli valmistamise ja stiilide ajaloost; 2) restaureerimismaterjalide hankimise allikad; 3) mööbli konstruktsioonide tüübid; 4) ettevõtluse põhitõed; 5) klienditeeninduse põhialused.	
B.2.2 Puitosade uuendamine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: Töökoha korraldamine, töövahendite ja -seadmete ettevalmistamine ja kasutamine 1) loob tööolulukorrast lähtudes ergonoomilise ja ohutu töökoha ning hoiab selle korras; 2) valib välja tööks sobivad vahendid ning seadmed, kontrollib nende seisukorda ja valmistab need ette (seadistab tööpingid, teritab lõikeriistad);	

- 3) kasutab sihipäraselt tiseritöö ja viimistlusega seotud tööriistu ja -seadmeid järgides nende ohutus- ja kasutusjuhendeid;
- 4) kogub kokku tekkinud jäätmed ja järgib jäätmete sorteerimise nõudeid;
- Mööbli osandamine
- 5) eemaldab eseme furnituurid ja puhastab eseme, kasutades looduslikke, keemilisi või abrasiivseid vahendeid;
- 6) demonteerib eseme heast restaureerimistavast lähtuvalt;
- 7) märgistab ja dokumenteerib terved ning taastamist vajavad osad;
- Puitosade parandamine ja asendamine
- 8) proteesib ja plommib esemes esinevaid mehaanilisi vigastusi, kasvuvigu ning, putukate ja seente kahjustusi;
- 9) pealistab kahjustunud pinnad käsitsi või liimipressi abil sobiva kattevineeriga (spooniga), taastab eseme süvadekooori (näiteks täkkimine, sälkimine, põletamine); valmistab ja asendab esemel puuduolevad või purunenud osad analoogi, näidise või sümmeetrilise järgi, võtab eelnevalt taastatava osa mõõdud ja koostab eskiisi;
- 10) dokumenteerib eseme parandamistööd;
- Puitpindade viimistlemine
- 11) katab pinna aluskatte või krundiga, arvestades algupärase viimistlusviisi ja materjalidega;
- 12) katab ettevalmistatud pinna lõppviimistlusvahendiga (õli, lakk, vaha jm);
- 13) järgib ohutusnõudeid, arvestab viimistlusvahendite tervistkahjustavate mõjudega ja kasutab isikukaitsevahendeid;
- 14) kuivatab eseme pinnad viimistlusmaterjalile vastava kuivatamismeetodiga;
- 15) hindab viimistletud eseme kvaliteeti ning eemaldab võimalikud pisivead;
- Eseme puitosade kokkupanek tervikuks
- 16) sobitab ja monteering esemeosad tervikuks;
- 17) paigaldab klaasid, peeglid ja furnituurid.

Teadmised:

- 1) puitmööbli konstruktsioonid ja valmistamise tehnoloogiad;
- 2) puidu ja puitmaterjalide liigid ning omadused;
- 3) tiseri töövahendid ja seadmed ning nende korrashoid;
- 4) puidu viimistlusmaterjalid, töövahendid ja seadmed;
- 5) puidu viimistlusvõtted.

B.2.3 Polstri uuendamine

EstQF Level 4

Tegevusnäitajad:

Töökoha korraldamine, töövahendite ja -seadmete ettevalmistamine ja kasutamine

- 1) loob tööolukorrast lähtudes ergonoomilise ja ohutu töökoha, hoiab selle korras;
- 2) valib välja sobivad töö- ja abivahendid ning seadmed, kontrollib nende seisukorda ja valmistab need tööks ette;
- 3) kasutab sihipäraselt polsterdamise töövahendeid ja -seadmeid järgides nende ohutus- ja kasutusjuhendeid;
- 4) kogub kokku tekkinud jäätmed ja järgib jäätmete sorteerimise põhimõtteid;

Polstri osandamine

- 5) eemaldab polstri mööblieset vigastamata;
- 6) märgistab ja dokumenteerib terved ja taastamist vajavad osad;
- 7) mõõdistab eseme polstri(d) enne eemaldamist;

Polstri taastamine

- 8) valmistab esemest lähtuvalt polstri aluse, paigaldab sadulavöö ja puitraami;
- 9) parandab vedrustuse kasutades sidumise põhivõtteid;
- 10) paigaldab täidis- ja tasanduskihid tehniliselt põhjendatud järjekorras ja viisil, arvestab seejuures esialgse eseme konstruktsiooni ja stiili;
- 11) dokumenteerib eseme restaureerimistööd;

Pealistusmaterjali juurdelõikus ja paigaldamine

- 12) võtab polstrilt mõõdud;
- 13) valmistab pealiskatte lõiked, arvestades originaalkatete ja/või uue polstri mõõtudega;
- 14) teeb pealistusmaterjali juurdelõikuse, arvestab seejuures kanga lõimesuunda ja mustreid;
- 15) õmbleb masinal istme-, käe- ja seljatoekatted;
- 16) kinnitab pealiskatte, kasutades klambri- ja liimipüstolit või käsitsi õmblemist;

17) paigaldab furnituurid (nööbid, nöörid jne).	
Teadmised: 1) polstri ja pealustusmaterjalide tüübid; 2) polstri- ja pealustusmaterjalide omadused ja kasutusala; 3) traditsioonilised ja kaasaegsed töövõtted.	
B.2.4 Eseme ettevalmistamine transpordiks	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1) valmistab eseme ette hoiustamiseks ja transportimiseks: fikseerib liikuvad osad, paigaldab kaitsekatted; 2) pakib eseme, kasutades sobivaid pakkematerjale.	
Teadmised: 1) pakke- ja pehmendusmaterjalide liigid ja omadused.	

RECURRING COMPETENCES

B.2.5 Mööblirestauraator, tase 4 kutset läbiv kompetents	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1) juhendub oma töös eetilistest tõekspidamistest ja väärtustest (vt mööbli renoveeriija kutse-eetika, lisa 1); 2) säilitab ja arendab oma kutseoskusi ning hoiab end kursis erialaste tehnoloogiliste muutustega; 3) tegutseb vastutustundlikult ja eesmärgipäraselt; 4) järgib kõikides töötappides töötervishoiu-, keskkonnahoiu- ja tööohutuse nõudeid; 5) arvestab kultuuripärandi hoidmise reeglitega; 6) kasutab ressursse säästlikult; 7) kohaneb meeskonnaga, tajub oma rolli meeskonnas ja järgib koostööreegleid; 8) annab edasi kutseoskusi ja teadmisi; 9) kasutab oma töös arvutit vastavalt lisas 2 „Arvuti kasutamise oskused“ kirjeldatud baasmoodulitele „Arvuti põhitõed“, „Interneti põhitõed“, „Tekstitöötlus“ ja „Tabelitöötlus“.	
Teadmised: 1) kompositsioon ja värvusõpetus; 2) esitamise tehnikad (joonistamine, joonestamine, pildistamine); 3) tislari-, sadulsepa- ja viimistlustööde terminoloogia; 4) autorikaitse, tarbijakaitsega seotud õigusaktid.	

Part C GENERAL INFORMATION AND ANNEXES

C.1 Information concerning compilation and certification of occupational qualification standard and reference to classification of occupations	
1. ID of occupational qualification standard in register of occupational qualifications	19-31032020-1.4/2k
2. Occupational qualification standard compiled by:	Margus Krips, Haapsalu Kutsehariduskeskus Vahur Kõrbe, Tallinna Ehituskool Inna Soonurm, SA Innove Jaak Tammearu, Artbrothers OÜ Epp Klimentko, Haapsalu Kutsehariduskeskus Meelis Kihulane, Taasuus OÜ Janica Sepp, Barbar OÜ
3. Occupational qualification standard approved by:	Culture
4. No. of decision of Sectoral Council	19
5. Date of decision of Sectoral Council	31.03.2020
6. Occupational qualification standard valid until	20.09.2020

7. Occupational qualification standard version no.	2
8. Reference to International Standard Classification of Occupations (ISCO 08)	7317 Handicraft Workers in Wood, Basketry and Related Materials
9. Reference to European Qualifications Framework (EQF)	4
C.2 Occupational title in foreign language	
English:	Furniture restorer, level 4
Finnish:	huonekalujen entisöijä
Russian:	реставратор
C.3 Annexes	
Lisa 1 Mööblirestauraatori kutse-eetika	
Lisa 2 Arvuti kasutamise oskused	